

**Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

"Təsdiq edirəm"
"Tədrisin təşkili və təlim texnologiyaları" üzrə
prorektor vəzifəsini icra edən:
 dos.Z.I.Məmmədov

"14" *fevral* 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050810 Turizm işinin təşkili

Fakültə: İqtisadiyyat və idarəetmə

Kafedra: "Coğrafiya və onun tədrisi metodikası"

Fənn haqqında məlumat

Fənnin adı: Sıf Ekoloji turizm

Fənn proqramı : Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi elmi metodiki şurasının coğrafiya bölməsinin 2006- ci il tarixli 12 dekabr 2saylı protokolu ilə təsdiq edilmiş proqram toplusu

Kodu: İPFS-B10

Tədris ili: I (2024-2025) Semestr: II

Tədris yükü: cəmi:60 Auditoriya saati 60 (mühazirə 30 saat, seminar 30 saat)

Tədris forması : Öyanı

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit. 6 kredit

Auditoriya №

Saat:

I.Müəllim haqqında məlumat:

Soyadı, adı, elmi adı və dərəcəsi : Əliyev Cavidan Rəhim oğlu, baş müəllim

Məsləhət günləri və saatları: II gün 14⁰⁰-15⁰⁰

E-mail ünvanı: cavidan99@list.ru

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri Əli Məmmədov küçəsi 40

II.Tələb olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

1. Göyçaylı Ş.Y., Mikayılov N. K., Abdullayev R. B. Ətraf mühiti mühafizə və təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə. Bakı, 1996
2. Göyçaylı Ş. Y., Əziziov B. M. Ətraf mühiti mühafizə. Bakı, 1950
3. Xəlilov T. A. Zeynalova M. Ə. Qlobal ekoloji problemlər. Bakı, 2014
4. Ekologiya və ətraf mühitin mühafizəsinin əsasları. Bakı, 2009
5. Coğrafi ekologiyaın əsasları. Bakı, 2010
6. Ə. T. Əsgərov., B. Ə. Bilalov, C. G. Gülaliyev. Ekoloji turizm, Bakı, 2011

IV. Perekvizitlər: Turizmin əsasları

V. Korekvizitlər: Marketing

VI. Fənnin təsviri məqsədi: Tədris prosesində planetimizdə ekoloji vəziyyətin müasir durumu, ekoloji böhran və onun səbəbləri, dünyanın ekoturizm mərkəzləri, Azərbaycan Respublikasında ekoturizmin imkanları və bu imkanların reallaşdırması məsələləri araşdırılır

Fənnin tədrisində əsas məqsəd magistrların ekoloji dünya görünüşünün yüksəldilməsi, onlara peşəkar fəaliyyətlərində təbii proseslərə təsirini qiymətləndirmək, ekoloji riskin

azaldılması tədbirlərinin planlaşdırılması bacarığını aşılamaq, ekoturizmin əhəmiyyəti, onun təşkili qaydaları haqqında bilgiler verməkdən ibarətdir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024 cü il tarixi qərarlı olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Tələbələrə bəzi 100 ballıq sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə, 30 bal kollokviumlara görə. Əgər fənn həm seminar və həm də laboratoriya varsa onda 10 bal isə laboratoriyaya görə verilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024 cü il tarixi qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır. İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam aça bilir.

-8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

-7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir

-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;

- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

91-100 bal	Əla	A
81-90 bal	Çox yaxşı	B
71-80 bal	Yaxşı	C
61-70 bal	Qənaətbəxş	E
51-60 bal	Kafi	D
51 bal aşağı	Qeyri kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetinin daxili intizam qaydalarına əməl etməyən tələbələr haqqında müvafiq tədbirlər görülmür.

X. Təqvim mövzu planı: Mühazirə 30 saat, seminar 30 saat. Cəmi 60 saat

№	Keçirilən <u>mühazirə</u> , seminar, məşğələ, laboratoriya və sərbəst mövzuların məzmunu	Saat		Tarix	
		müh	sem	müh	sem
1	2	3	4	5	6
	<i>Mühazirə və seminar mövzuları</i>				
1	Mövzu. Ekoturizmin predmeti, məqsədi və vəzifələri Plan: 1. Fənnin məqsəd və vəzifələri, Ekoturizmin tarixi inkişafı.	2	2		
2	Mövzu. Təbii mühitdən ekoturizm məqsədilə istifadənin xüsusiyyətləri Plan: 1. Təbiət turizminin mahiyyəti 2. Təbii mühitdən istifadənin ekoloji əsasları 3. Turizm ehtiyatları və onların təsnifatı 4. Təbiətdən istifadəyə dair müxtəlif konsepsiyalar	2	2		
3	. Təbiəti mühafizə texnologiyası və onun tətbiqi qaydaları Plan: 1. Ekoturlarda qidanın hazırlanması 2. Təmiz ekoloji qidalardan istifadə 3. Turist sığınacaqları, düşərgələrin hazırlanması və onların ekoloji təhlükəsizliyi 4. Ekoturizmdə nəqliyyat daşımaları	2	2		
4	Mövzu. Ekoloji turların təsnifatı Plan: 1. Elmi turizm, təbii-tarix turizm, macəra turizmi, Trekinq və piyada turizm, 2. Safari turizmi, Velogəzintilər. Atla gəzintilər, XQTƏ	4	2		
5	Mövzu. Turizm bazarında ekoturizm tələbatının qiymətləndirilməsi Plan: 1. Beynəlxalq turist axınlarında ekoturizm segmenti 2. Ekoturizm tələbatının dinamikası Ekoturizmə tələbatın öyrənilməsi xüsusiyyətləri	3	2		
6	Ekoturizmin mahiyyəti, "Təbiət turizmi" və "ekoloji turizm" anlayışları Plan: 1. Ekoturizm və təbiət turizm anlayışları 2. Turizmin təbii komplekslərə birbaşa və dolayı təsiri	2	2		
7	Mövzu Ekoturizmdə marketing və reklam Plan: 1.Ekoturizmdə bazarın öyrənilməsi xüsusiyyətləri	2	2		

	2. Ekoturizmde marketing tədqiqatları				
8	Mövzu. Milli parklardan ekoturizm məqsədi ilə istifadə Plan: 1. Milli parkların yaradılması tarixi və onu zəruri edən amillər. İlk milli parklar 2. Milli parkların təsnifatı 3. Milli parkların turizmin təşkili baxımından məqsəd və vəzifələri.	2	2		
9	Mövzu. Kənd yaşıl turizminin ekoturizmin tərkib hissəsi kimi seçiyyəsi Plan: 1. Kənd yaşıl turizmin mahiyyəti. Kənd yaşıl turizmde təbii mühitdən istifadə 2. Kənd turizminin digər turizm növləri ilə əlaqəsi 3. Kənd yaşıl turizminin sosial-iqtisadi, təbii mühafizə və ekoturizm funksiyaları 4. Kənd yaşıl turizmin standartlaşması və sertifikatlaşdırılması. 5. Dünyada kənd yaşıl turizm modelləri.	2	2		
10	Mövzu. Avropa regionunda ekoturizm Plan: 1. Avropa regionunda ekoturizmin inkişaf xüsusiyyətləri 2. Alp və Karpat dağlarının ekoloji turizm mərkəzi kimi seçiyyəsi 3. Şimali və Şərqi Avropa ölkələrinin, Almaniya, Fransa, Aralıq dənizi sahil ölkələrinin milli parklarının qısa seçiyyəsi.	2	2		
11	Mövzu. Şimali Amerika regionunda ekoturizm Plan: 1. Şimali Amerikada ətraf mühitin qorunması proqramları. 2. ABŞ-ın milli parkları. 3. Kanadanın milli parkları və ekoloji turizm. 4. Karib hövzəsi ölkələrində və Meksikada ekoloji turizm.	2	2		
12	Mövzu. Cənubi Amerikada ekoloji turizm Plan: 1. Cənubi Amerikada ekoloji turizmin inkişaf dinamikası. Landşaftların təsnifatı 2. Cənubi Amerikada ekoturizmin inkişafında tarixi-mədəni və təbii irs nümunələrindən istifadə. 3. Brazilya, Venesuela, Argentina və Peru da ekoloji turizm. 4. Cənubi Amerikanın məşhur milli parklarının qısa seçiyyəsi	2	2		
13	Mövzu. Afrikada ekoturizm Plan: 1. Zəngin fauna və florasının ekoturizmin inkişafını şərtləndirən amil kimi seçiyyəsi 2. Afrikada ekoturizm potensialı çox olan ölkələr. Afrikanın məşhur milli parklarının qısa seçiyyəsi.	2	2		

	3. Afrikada ekoturizmə mənfi təsir edən amillər: aclıq, səfalət, təbii artımın çoxluğu, ətraf mühitdən səmərəsiz istifadə və s.				
14	Mövzu. Asiyada ekoloji turizm. Plan: 1. Asiyada ekoloji turizmin inkişafına şərait yaradan təbii və antropogen amillər 2. Ekoturizmin inkişaf etdiyi regionlar. 3. Asiyanın mühüm milli parkları və onlarda ekoturizmin təşkili xüsusiyyətləri. 4. Asiya regionunda ekoturizmin inkişafına mənfi təsir edən amillər. 5. Çin, Hindistan, Türkiyə, Mərkəzi və Cənub Şərqi Asiya ölkələrində ekoturizmin inkişaf dinamikası.	2	2		
15	Mövzu. Avstraliya və Okeaniyada ekoloji turizm. Plan: 1. Avstraliya və Okeaniyanın təbii müxtəlifliyinin və etnoqrafiyasının ekoloji turizmin inkişafında əsas amil kimi səciyyəsi. 2. Təbiəti mühafizə konsepsiyası. 3. Regionun milli parklarının səciyyəsi və ekoturizm məqsədilə istifadənin müasir vəziyyəti. 4. Regionun sahil sularında mərcan polipləri ilə bağlı ekoturizmin inkişafı.	2	2		
Cəmi : 60		30	30		

X. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Turizmin inkişafı ilə yanaşı ekoloji biliklərin mənimsəmək, təbiətdən rəşional istifadə etməyi bacarmaq.

XI. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

Ekoloji turizmin əsaslarını bilmək, turizmin inkişafı ilə təbii mühitdən rəşional istifadə etmək, dünyada ekoloji turizm modellərini bilmək

XII. Tələbələrinfənnhaqqındafikrinin öyrənilməsi:

İmtahan sualları

1. Ekoturizmin predmeti, məqsədi və vəzifələri
2. Ekoturizmin tarixi inkişafı
3. Ekoturizmin mahiyyəti, "Təbiət turizmi" və "ekoloji turizm" anlayışları
4. Təbii mühitdən ekoturizm məqsədilə istifadənin xüsusiyyətləri
5. Təbii mühitdən istifadənin ekoloji əsasları
6. Təbiəti mühafizə texnologiyası və onun tətbiqi qaydaları
7. Ekoturlarda qidanın hazırlanması
8. Təmiz ekoloji qidalardan istifadə, ekoturizmdə nəqliyyat daşımaları
9. Turist sığınacaqları, düşərgələrin hazırlanması və onların ekoloji təhlükəsizliyi

10. Ekoloji turların təsnifatı
11. Elmi turizm, təbii-tarix turizm, macəra turizmi, Trekinq və piyada turizm,
12. Safari turizmi, Velogəzintilər. Atla gəzintilər, XQTƏ
13. Turizm bazarında ekoturizm tələbatının qiymətləndirilməsi
14. Beynəlxalq turist axınlarında ekoturizm segmenti
15. Ekoturizm tələbatının dinamikası
16. Ekoturizmə tələbatın öyrənilməsi xüsusiyyətləri
17. Ekoturizmdə marketing və reklam
18. Ekoturizmdə bazarın öyrənilməsi xüsusiyyətləri
19. Ekoturizmdə marketing tədqiqatları
20. Milli parkların yaradılması tarixi və onu zəruri edən amillər. İlk milli parklar
21. Milli parkların təsnifatı
22. Milli parkların turizmin təşkili baxımından məqsəd və vəzifələri.
23. Kənd yaşıl turizmin mahiyyəti. Kənd yaşıl turizmdə təbii mühitdən istifadə
24. Kənd yaşıl turizminin sosial-iqtisadi, təbiəti mühafizə və ekoturizm funksiyaları
25. Dünyada kənd yaşıl turizm modelləri.
26. Avropa regionunda ekoturizmin inkişaf xüsusiyyətləri
27. Şimali və Şərqi Avropa ölkələrinin, Almaniya, Fransa, Aralıq dənizi sahili ölkələrinin milli parklarının qısa səciyyəsi.
28. ABŞ-ın milli parkları.
29. Kanadanın milli parkları və ekoloji turizm.
30. Cənubi Amerikada ekoturizmin inkişafında tarixi-mədəni və təbii irs nümunələrindən istifadə.
31. Brazilya, Venesuela, Argentina və Peruda ekoloji turizm.
32. Cənubi Amerikanın məşhur milli parklarının qısa səciyyəsi
33. Afrikada ekoturizm potensialı çox olan ölkələr. Afrikanın məşhur milli parklarının qısa səciyyəsi.
34. Asiyada ekoturizmin inkişaf etdiyi regionlar.
35. Asiyanın mühüm milli parkları və onlarda ekoturizmin təşkili xüsusiyyətləri.
36. Avstraliyanın milli parklarının səciyyəsi və ekoturizm məqsədilə istifadənin müasir vəziyyəti.
37. Avstraliyanın sahil sularında mərcan polipləri ilə bağlı ekoturizmin inkişafı.
38. Azərbaycanda milli parkların yaradılması tarixi. Ölkədə mövcud olan qoruqlar, yasaqlıqlar və təbii rezervatların səciyyəsi.

I Kollokvium sualları

1. Ekoturizmin predmeti, məqsədi və vəzifələri
2. Ekoturizmin tarixi inkişafı
3. Ekoturizmin mahiyyəti, "Təbiət turizmi" və "ekoloji turizm" anlayışları
4. Təbii mühitdən ekoturizm məqsədilə istifadənin xüsusiyyətləri
5. Təbii mühitdən istifadənin ekoloji əsasları
6. Ekoturizmdə ətraf mühitdən istifadənin planlaşdırılması
7. Təbiəti mühafizə texnologiyası və onun tətbiqi qaydaları
8. Ekoturlarda qidanın hazırlanması
9. Təmiz ekoloji qidalardan istifadə, ekoturizmdə nəqliyyat daşımaları
10. Turist sığınacaqları, düşərgələrin hazırlanması və onların ekoloji təhlükəsizliyi
11. Ekoloji turların təsnifatı
12. Elmi turizm, təbii-tarix turizm, macəra turizmi, Trekinq və piyada turizm,
13. Safari turizmi, Velogəzintilər. Atla gəzintilər, XQTƏ

14. Turizm bazarında ekoturizm tələbatının qiymətləndirilməsi
15. Beynəlxalq turist axınlarında ekoturizm segmenti

II Kollokvium sualları

1. Ekoturizmdə marketing və reklam
2. Ekoturizmdə bazarın öyrənilməsi xüsusiyyətləri
3. Ekoturizmdə marketing tədqiqatları
4. Milli parkların yaradılması tarixi və onu zəruri edən amillər. İlk milli parklar
5. Milli parkların təsnifatı
6. Milli parkların turizmin təşkili baxımından məqsəd və vəzifələri.
7. Kənd yaşıl turizmin mahiyyəti. Kənd yaşıl turizmdə təbii mühitdən istifadə
8. Kənd yaşıl turizminin sosial-iqtisadi, təbiəti mühafizə və ekoturizm funksiyaları
9. Dünyada kənd yaşıl turizm modelləri.
10. Avropa regionunda ekoturizmin inkişaf xüsusiyyətləri
11. Şimali və Şərqi Avropa ölkələrinin, Almaniya, Fransa, Aralıq dənizi sahili ölkələrinin milli parklarının qısa səciyyəsi.
12. ABŞ-ın milli parkları.
13. Kanadanın milli parkları və ekoloji turizm.
14. Brazilya, Venesuela, Argentina və Peruda ekoloji turizm.
15. Cənubi Amerikanın məşhur milli parklarının qısa səciyyəsi

"Ekoloji turizm" fənninin sillabusu -"Turizm işinin təşkili" ixtisası: Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi elmi metodiki şurasının coğrafiya bölməsinin 2006- ci il tarixli 12 dekabr 2 sayılı protokolu ilə təsdiq edilmiş proqram toplusu (proqramları üzrə) tədris planı və fən proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus "Coğrafiya və onun tədrisi metodikası" kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir. (14 fevral 2025-ci il, protokol № 07)

Fənn müəllimi:

b/m Əliyev C. R.

Kafedra müdiri:

dos. S.Q.Əzizov